Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Diurnale Bursfeldense - Cod. Schwarzach 9

[Hirsau], [1472-1475]

De evangelistis ad horas principales Capitulum

urn:nbn:de:bsz:31-216528

Visual Library

suaue e et onus meu leue dicit dns. Manete in dilcione mea sic dilexi vos dicit dns. Vos estis hic modi huius qui in pacientia possidebitis aias vras.
Cap. Re. ymn. v. et oro ut in laud. ad mgt. Beati eritis cum vos oderint hoies et cum separaverit vos et exprobraverit et eiecerit nomen vrm tanquam malum propter filium hois gaudete et exultate ecce enim merces vra multa e in celo. De euangelistis ad horas principales Caplm.
Posuit ds in ecclia primum aplos 2o prophas tercio doctores deinde virtutes exin gras curacionum opitulaciones gubernaciones gnra linguarum interpretaciones sermonum Re. ymn. v. ut de aplis Omnia alia de aplis demptis subscriptis. Omelia Quarta beati Gregorij pape In Ezechielem prophetam lectio Prima
Per sctm prophetie spm pennata aialia hic subtiliter describuntur ut hec euangelista nu significarie psonas ipa nob subtilitate descripcionis aperiat nl quod sermo dei mo in tellectui dubietatis relinquat Ecce enim dr similitudo aut vultus eorum facies hois et facies leonis a dextris ipsorum quatuor facies aut bovis a sinistris ipsorum quatuor et facies aquile desup ipsorum quatuor. Quod enim quatuor hec pennata aialia sctos quatuor euangelistas designet ipa uniuscuiusque libri euangelij

exordia testat. Nam qr ab humana gna
tione cepit. iure p hoiem matheus. quia
p clamore in deserto. rite p leone marcus.
qr a sacrificio exorsus e. bene p vitulu lucas.
Quia vo a diuinitate verbi cepit. digne
p aquila significat iohes. qui dicens. in pn°
erat vbu. et vbu erat apud dm et ds erat
vbu. du in ipam diuinitatis subam in ten
dit. quasi more aquile oculos in solem fixit.
Sed quia electi oms mebra sut redemptois
nri. ipe aut redemptor nr caput e oim electoz.
p hoc quod menbra eius figurata sut. nil ob
stat. si etia in his omib9 et ipe signet. In 2° nocturno
Ipse eni vnigenitus veraciter factus
e homo. ipe in sacrificio nre redemptionis dig
nat9 e mori vt vitulus. ipe p vtute sue for
titudinis surrexit vt leo. leo etia aptis oclis
dormire phibet. qr i ipa morte in qua ex huma
nitate redemptor nr dormire potuit. ex diui
nitate sua i mortalis pmanedo vigilauit.
Ipe etia p9 i surrectione sua ascendens ad celos.
in supioib9 e eleuatus vt aquila. Totu ergo
sil nob e: qui et nascendo homo. et moiendo
vitulus. resurgendo leo. et ad celos ascende
do aquila factus e. Sed qr p hec aialia
euangelistas qtuor. et sub eoz spe sil p fectos
oms ia supius significare diximus. restat vt

quomō vnusquisqz electoꝝ illis aialiū visioib9
exprimit' ondam9 Omnis etēi electus atqz ī via
dei pfectus. et homo et vitulus. et leo simul
et aquila ē. Homo enī ronale ē aial. vitul9
aūt in sacrificio mactari solet. leo fortis ē bestia.
sic sptu ē. leo fortissim9 bestiaꝝ. ad nullius
pauebit occursū. aquila ad sublimia euolat.
et irreuberatis ocłis solis radijs intendit Oīs
itaqz qui in racōne pfectus ē. homo ē. et
qui semetipm ab huiusmōi voluptate
mortificat vitulus In ij n° Scdm lucam.
In illo tpe. Designauit dns et alia sep
tuaginta duos discipłos. et misit illos
binos an faciē suā i omnē ciuitatē et lo
cū quo erat ipē venturus. Et dicebat ill'
Messis quidem multa. operarij aut pauci
Rogate ergo dnm messis. vt mittat opari
os in messem suā. Ite. ecce ego mitto vos
sic agnos inter lupos. Nolite portare sac
culū neqz perā neqz calciamta. et nemīez
p viā salutaueritis. In quācūqz aūt domū
intraueritis. pmū dicite. Pax huic domui
Et si ibi fuit filius pacis. requiescet sup

illā pax vr̄a. Sin aūt: ad vos reuertetur
In eadem aūt domo manete: edentes
et bibentes que apud illos sūt. Dign⁹
ē enī operarius: mercede sua. Amen. Tu
detet laus. Omelia bt̄i Gregorij pape.
Dominus et saluator 4 de eadem lcōne.
Dn̄s frēs k̄mi aliquādo nos sermoib⁹
aliquādo opib⁹ admonet. Ipā etni facta
eius p̄cepta sūt: quia dū aliquid tacit⁹
facit. quid age dēam⁹ i notescit. Ecce enī
binos i p̄dicatōne discipl'os mittit. quia
duo sūt p̄cepta caritatis. di videlicet amor
et p̄ximi: et min⁹ quā int̄ duos caritas
hēri nō p̄t. Nemo enī p̄prie ad semetipm̄
hr̄e caritatē dr̄. sed dilcōne se in alterū
tendit. vt ēē caritas possit. Binos ad p̄di
candū dn̄s discipl'os mittit. q̄tin⁹ hoc
nob' tacit⁹ i nuat. quia qui caritatē erga
alter̄ nō h̄t. p̄dicatōis officiū suscipe
nullaten⁹ dēt. Bene at̄ dr̄. q̄ misit eos
an̄ faciē suā i omē ciuitatē et locū quo
ip̄e erat ventur⁹. P̄dicatores ei suos dn̄s
sequit̄. q̄ p̄dicatō p̄uenit. et tūc ad mētis

nr̄e habitaclm dn̄s venit. qui v̄ba exhorta-
tōis p̄currūt. atq̄ p hec vitas ī mēte susci-
pit. Hinc nāq̄ eisdē p̄dicatorib' esaias
dicit Parate viā dn̄i. r̄ctas facite semi-
tas dei nr̄i. Hinc ill' psalmista ait. Iter
facite ei. qui ascendit sup occasum. Sup
occasū nāq̄ dn̄s ascendit. qui morte quā
ptulit. resurgendo calcauit Oīa alia vt
de aplis demptis subsc̄ptis Orō de quolibet
ap̄ia Ad vi Cap. Cristus dedit in ecclia q̄s
dā quidē aplos quosdā autē p̄phas alios
v'o euāgelistas alios aūt pastores et docto-
res ad ɔsummacōē sc̄toꝝ in opus ministerij
ī edificacōē corporis x̄. orō. Bti N euāg̃ te
q̄ de supplicacōne placat' et veniā nob
tribue et remedia sempit̄na ɔcede Et fa·
Pdo. Ad ix. Hec dic dn̄s annūciabit gloriam
meā gētibus et adducēt om̄s frēs vr̄os
de cūctis gētib' donū dn̄o. orō. Sit q. dn̄e
btūs N euāg̃ta nr̄e fragilitatis adiutor
et p nob' t' supplicans copiosius audiatur
Et fa Pdm̄m. Demū ub' ad v̄s Caplm.
Sancti p fidem vicerūt regna opati st̄

iusticiã adepti sũt repmissiões ĩ xpo ihu dño nr̃o R̃. I. sti sũt sci q ptes. ymn⁹

Salutoꝛ mitis in clara gaudia pã gium⁹ sony gestaqꝫ forcia nã glisit anim⁹ pmere cũtib⁹ victoꝝ gen⁹ optimũ Hy sunt quos retinẽs mũdus ĩ horruit ipm nã sterili flore p aridũ speuẽ peit⁹ teqꝫ secuti sũt rex bone celit⁹ Hy pro te furias atqꝫ feroçia calcaruñt hoĩm seuaqꝫ vbera cessit his lacerãs forcit⁹ vngula nec carpsit penetra Cedũt gladys more bidẽciũ nõ mĩmur resonat nõ q̃rimoña sed corde tacito mẽs bñ ꝯscia ꝯseruat paciã Que vox que poterit ligua r̃texere que tu m̃rib⁹ munera ꝑparas rubri nã fluido sanguie laureis ditãt⁹ bñ fulgidis Te suma d̃itas vnaqꝫ poscim⁹ vt culpas abluas noxia subtrahas des pacẽ famulis nos quoqꝫ gliam p eũta tibi scl̃a Amen. V̄. Gliosus d̃s in sctis suis Mirabil̃ ĩ maiestate sua Ad mgt.

Absterget d̃s omẽ lacimã ab oclis sctoꝝ et iã nõ erit ampli⁹ neqꝫ luctus neqꝫ clamoꝛ

sed nec ullus dolor quem poena transierunt. Oro. Deus
qui nos concedis sanctorum martirum tuorum N. et N. na-
talicia colere da nobis in eterna leticia de eorum
societate gaudere. Et sa. Per dominum. Invitatorium.
Regem martirum dominum Venite adoremus. Ymnus.
Eterna christi munera et martirum victorias lau-
des canentes debitas letis canamus mentibus.
Terrore victo seculi penisque spretis corporis
mortis sacre compendio vitam beatam possident.
Nudata pendet visceria sanguis sacratus funditur
sed permanent immobiles vite perhennis gratia.
In his paterna gloria in his voluntas spiritus exultat
in his filius celum repletur gaudio. Te nunc re-
demptor quesumus ut martirum consortio iungas precantes ser-
vulos in sempiterna secula Amen. In primo noc-
turno et psalmi. Secus decursus aquarum plantati
vineam iustorum sed in lege domini fuit voluntas eorum.
Beatus vir. Predicantes preceptum domini constituti sunt
in monte sancto eius. Quare fremuerunt. Filii hominum scitote
quia dominus sanctos suos mirificavit. Cum invocarem.
Scuto bone voluntatis tue coronasti eos domine.
Verba mea. In universa terra gloria et honore corona-
sti eos. Domine dominus noster. Habitabunt in tabernaculo

tuo requiescet in monte sancto tuo. Domine quis. V
Letamini in domino et exultate iusti. Et gloriamini omnes recti
corde. Sermo Beati Augustini Episcopi lectio prima.

Psalmus qui cantatur domino videtur sanctis
martiribus convenire. sed si membra
christi sumus sicut esse debemus. ad om-
nes nos pertinere intelligimus. Qui seminant
in lacrimis in gaudio metent. euntes ibant et
flebant mittentes semina sua. venientes autem
venient in exultatione tollentes manipulos su-
os. R. Absterget deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum
et iam non erit amplius neque luctus neque clamor sed
nec ullus dolor. Quoniam priora transierunt. V. Non esurient
neque sitient amplius et non cadet super illos sol neque ullus
estus. Quoniam. Quo euntes. et unde venientes.
Quid seminantes in lacrimis. Que sunt semina.
Qui manipuli. Euntes in mortem. venientes
a morte. Euntes nascendo. venientes resur-
gendo. Seminantes bona opera. metentes mer-
cedem eternam. R. Viri sancti gloriosum ~~gloriosum~~ sangui-
nem fuderunt pro domino amaverunt christum in vita sua imitati
sunt eum in morte sua. Et ideo coronas triumphales
meruerunt. V. Unus spiritus et una fides erat in eis. Et

Semīa ergo sūt nr̄a quicq̄d boni fecerim⁹
incipuli nūi quod in fine recipiem Ubi ergo
bona sūt semīa bona opa. quae tū latinis.
tum hilarē datorem diligit deus. R. Gra
diderūt corpa sua ꝓpter d̄m ad supplicia. Et me
ruint hr̄e coronas ꝑpetuas V. In mania eni proxpo
i suis corpibus ptulerūt tormēta. Et me. Hic pri
mū videte kmi. quomō maxīe ad vos mī
es v̄ba ista ptineāt. Nulli eñi tm̄ impen
derūt. q̄ñtū illi qui seipōs impenderunt.
sic dic̄ aplus paulus. Et ipē impendar
p aiabus vr̄is. R. Exultabūt scī in glīa leta
būt. In cubilibus suis V. Epulent et exultēt in co
spc̄u dei et delectent in letitia. In cubi. In 2º nocturno.
Sanctis qui sūt in terra eius mirificauit oms volū
tates meas in illos. Conserua. Hec ē gn̄acō
quērenciū dn̄m quērenciū faciē dei iacob. Dn̄i ē terra.
Letamī in dn̄o et exultate iusti et gl̄iamī oēs recti
corde. Vū quoꝝ. Clamaūnt iusti et dn̄s exau
diuit eos. Vndicta. Bt̄i quos elegisti dn̄e habita
būt in atriis tuis. Te decet. Vindica dn̄e sang
nē scōꝝ tuoꝝ qui effusus ē. Deus venerīt. V.
Iusti in ꝑpetuū viuēt. Et apud dn̄m ē mercs eoꝝ

Impenderūt eni sci mres seipos ↄfitendo
xpm: et implendo in eius adiutorio quod
dictū ē Ad mensā magnā sedisti: scito
qꝛ talia te oportet pparare Que ē mensa
magna: nisi unde accipim⁹ corpus xpi et
sanguinem. R. Sci tui dne mirabile ↄsecuti sūt
iter servientes preptis tuis Ut ivenēr illesi ī aqs
validis tra apparuit arida ⁊ ī mari rubro via sine
ipedimēto V. Victricē manū tuā laudavunt pariter et de-
cantaverunt dne nōmē scm̄ tuū Ut inve. Quid est
scito qm̄ talia te oportet pparare. nisi quod
btūs iohannes exponit: sic xpus pro nobis
aiam suā posuit. ita et nos debem⁹ pro
fratribus aīas ponere. R. Verbera carnificum
nō timuerūt sci dei morientes p xpi noīe Ut heredes
fierent in domo dnī V. Tradiderūt corpa sua ppt dm̄
ad supplicia Ut here. Ante quam impenderēt
Sed nūquid perierūt: qui servitutē a dno
etiā de capillo acceperūt. Perit manus:
ubi nō perit pilus: Perit caput: ubi non
perit capillus: Ubi nō perit palpebra:
perit oculus: Hac ergo magna accepta
servitate impenderūt seipos. R. Hec ē vera fr-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

nitas que nunquam potuit violari. et tamen qui effuso san-
guine secuti sunt dominum. ¶ Contempnentes aulam regiam p ve-
nerit ad regna celestia. ℣ Ecce quam bonum et quam iocun-
dum habitare fratres in unum. ¶ Contem. O perantibus ergo
bonis seminemus cum tempus est: dicente apostolo Qui
parce seminat parce et metet. Infatigabiles in
quit cum tempus habemus operemur bonum ad omnes.
maxime autem ad domesticos fidei. Et item bonum
inquit facientes non deficiamus. tempore enim suo me-
temus Qui deficit in semine. non gaudebit in
messe. ℟. Reddidit deus mercedem laborum sanctorum
suorum. ¶ Et deduxit illos in via mirabili ℣. Via iusto-
rum recta facta est et iter sanctorum preparatum est ¶ Et deduxit In 3° n°
Beati sunt sancti qui pro dei amore minas hominum contempserunt
sancti martires in regno celorum exultant cum angelis o quam
preciosa est mors sanctorum qui assidue assistunt ante dominum
et ab invicem non sunt separati Cantica. Vos sancti
domini etc. ℣ Exultent iusti in conspectu dei Et delectentur
In illo tempore. Dixit ¶ in letania Secundum lucam
iesus d. s. Cum audieritis prelia et sediciones.
nolite terreri. Oportet primum hec fieri. sed
non dum statim finis. ¶ Tunc dicebat illis
Surget gens contra gentem. et regnum ad-

ůsus regnum: et terremotus magni erunt p loca et pestilencie et fames terroresque de celo. et signa magna erunt Sed ante hec oia inicient vob manus suas et persequentur tradentes in sinagogas et custodias. trahentes ad reges et presides: ppt nomen meum Continget autem vob in testimonium Ponite ergo in cordib vris non premeditari: quemadmodum respondeatis Ego enim dabo vob os et sapientiam: cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarij vri Trademini autem a parentib et fratrib et cognatis et amicis: et morte afficient ex vob Et eritis odio oib: ppt nomen meum Et capillus de capite vro non peribit In paciencia vra: possidebitis animas vras Amen

℣ Te decet laus. Omelia bti Gregorij pape. ℓ de eadem lcone.

Quia longius ab urbe digressi sumus: ne ad revertendum nos tardior hora impediat. necesse est ut exposicionem sci euangelij brevior sermo transcurrat Dominus ac redemptor nr pereuntis mundi precurrencia mala denunciat: ut eo minus perturbent venientia quo fiunt presita. ℟ Propter testamentum

dñi et leges p̃rnas pstiterūt sctī dei in amore
fr̃nitatis. Quia vn⁹ semꝑ fuit spūs ī eis et
vna fides. V. Memoria eoꝝ nō derelinquetᷣ et nō
eoꝝ in etnū manet. Quia. Minus ei iacla
teruūt que p̃iudentᷣ. et nos tollerabilius
mōi mala suscipim⁹. si contra hec per pre
sciētie clipeū munimᷣ. Ecce eniꝫ dicit. Cū
audieritis p̃lia et sedicōnes. nolite terri.
Oportet p̃mū hec fieri. nō dū statim fi
nis. R. Iusti inꝑpetuū viuēt et apud dñm ē
merces eoꝝ et cogitacō illoꝝ apud altissimū.
Adeoqꝫ accipiēt regnū decoris de manū dñi. V. De⁹
eñi temptauit illos et īuenit eos dignos se.
Adeoqꝫ. Pensanda sūt v̄ba redemptoīs
nrī. p que nos aliud interius. aliud ex
terius passuros denūciat. Bella quippe
ad hostes ptinēt. sedicōnes ad ciues.
Vt ergo nos indicet interius exteriusqꝫ
turbari. aliud nos pati ab hostibus
aliud a frīb⁹ ꝑpeti. R. Corpa scōꝝ ī pace
sepulta sūt et nōīa eoꝝ viuēt. Ingrātōne et
grātoꝝ. V. Sapiam scōꝝ narrāt ppli et laudem
eoꝝ pnūciat ecclia. Ingratoꝝ. Sed his mal

pueientib9 quia nō statim finis sequat
adiungit Surget gens ɔtra gentem. et regnū
adu̾sus regnū. et terremot9 magni erunt
plora. et pestilēcie. et fames. terroresq̄ de
celo. et signa magna erūt. vl' sic i quibus
dā codicib9 i venit. terroresq̄ de celo et tem
pestates. atq̄ p9 subdit. et signa magna
erūt R. Isti sūt sctī qui ꝓ testamēto dei sua corpa
tradiderūt ¶ Et in sangne agni lauūt stolas suas
V Istoꝝ ē enī regnū celoꝝ qui ɔtempserūt vitam
mūdi et ꝑ venerūt ad pmia regni ¶ Et in sangne.
Ad laudes. Scti mrēs quantum passi sūt tormēta
ut securi ꝑ venirēt ad palmā martirij. Cap° V oro
ut i pmis vis R. Scti tui dn̄e ¶ Benedicent te
V Gliam regni tui dicet et potenciā tuā loquentur
REx gliose mrm corona ɔfitenciū ymn9
qui respuētes terrena ꝑ ducis ad celestia
Aurē benignā ꝓtin9 appone nr̄is vocib9
trophea sacra pangim9 ignosce quod de
liqm9 Tu vincis in mrib9 parcendo ɔfessorib9
tu vince nr̄a crimīa donando indulgenciā
Pr̄a pr̄ pyssime etc Ad bn̄ Tradiderūt cor
pa sua ꝓpter dm̄ ad supplicia et meruūt hr̄e

coronas ꝑpetuas ad pma̅ Cum palma ad regna
ꝑuenerit sciti coronā decoris meruerunt de manu dei.
ad trā̅ Corpa scōr i pace sepulta st̄ et viuent
noīa eor in etnū. Cap̄ orō ut in l' s i nocte. ad vj.
Istorum ē eni regnū celorum qui contempserit vitā mdi
et puenerit ad pmia regni et lauerit stolas suas
in sanguine agni. Cap. Iustorum aīe in manu dei
sūt et nō tanget illos tormētū mortis visi sūt
oc'lis insipientiū mori illi aūt st̄ in pace. orō
Presta q. o. ds ut qui gliosos mrēs fortes i sua
ofessione cognouim' pios apud te i nrā in-
tercessione sentiam'. Et fit ꝯ̄ do. ad ix. Fulgebu
iusti sic sol i regno patris eorum Cap. Iusti in ꝑpe-
tuū viuēt et apud dnm ē merces eorum et co-
gitacō eorum apud altissimū orō Adesto dne
mrīm deprecacoi scōr et quos pati ꝑ tuo
noīe tribuisti fac tuis fidelibus suffragari
Et fit ꝯ do In scdis vis sup psalmos Ane.
Iustorum aīe in manu dei st̄ et nō tanget illos
tormētū malicie. Si coram hoībus tormēta passi
sūt spes electorum ē i morl' in etnū. Sctōr velud
aquile iuuentus renouabi' florebūt vt liliū in co
spcu dni Tamquā aurum in fornace pbauit electos

Dns et quasi holocausti hostiā accepit eos. Cap̄ R̄
ymn⁹ ꝟ̄s oro vt in l' adingt. Hec ē vā firmitas
que nūq̄ potuit violari eternitate qui effuso sanguine
secuti sūt dnm contempnētes aulā regiā pvenerūt
ad regnum celestia. De vno mīr ad v̄s Caplm.
Beatus vir qui suffert temptacōnem
qm̄ cū pbatus fuit accipiet coronam
vite quā repmisit ds diligētib⁹ se. R̄ Justus
Deus tuorū militū sors germinabit ymn⁹
et corona pmiū laudes canētes mris
absolue nexu crimīs. Hic nēpe mūdi gaudia
ꝛ blādimēta noxia caduca rite deputās
pveīt ad celestia. Penas cucurrit fortit' et
sustulit virilit' pro te effundēs sanguinē eterna
bona possidet. Ob hoc precatu supplici te poscim⁹
piissime in hoc triumpho mris dimitte noxa
seruul'. Laus ꝛ pennis gloria deo patri et filio
scō simul paraclito in sempiterna secla Amen. ꝟ
Justus vt palma florebit adingt. Iste sanctus pro
lege dei sui certauit usq̄ ad mortē et a v̄bis impiorū
nō timuit fundatus enī erat supra firmā petram.
De vno mīre et pontifice orō. Deus qui nos
ānua bt̄i N. mris tui atq̄ pontificis solē